

Měsíc - Země - Jupiter • Poznání Krista

Rudolf Steiner

Norrköping, 14. června 1914

Drahé sestry a bratři, je žádoucí, aby byli všichni, kdo se účastní esoterní hodiny, opravdově prostoupeni jejím významem. Máme zde vědomě vystoupit z každodenního života; musí nám být tak, jako kdyby byl odtažen závoj, který nás odděluje od duchovního světa, takže se do něj můžeme cele ponořit. Totéž se děje i při meditaci. Při správné meditaci se máme odpoutat od těla, opustit vše, co souvisí s tělesností, uhasit všechny zájmy každodenního života a být pouze oddáni předmětu naší meditace. Máme úplně vystoupit ze svého těla, nechat ho úplně za sebou, přesně tak jako ve spánku, jen s tím rozdílem, že v meditaci se to děje vědomě. Jedno si však bereme s sebou: dech, působení plic a srdce, dchnutí života, které Jahve-Elohim kdysi vdechl pozemskému člověku.

Když se cele oddáme meditaci, budeme mít pocit, jako by náš mozek byl jen éterným mozkiem. Musíme si uvědomit, že když člověk myslí, nemá to nic společného s jeho mozkiem. Když věří, cítí, nemá to nic společného se srdcem jako orgánem. Stejně jako skutečnost, že vůz jede po cestě a kola zanechávají hluboké stopy, nemá nic společného s vozem jako takovým, ale závisí na charakteru cesty, nesmíme ani orgány posuzovat podle toho, co vidíme navenek, jak to dělá fyziologie a anatomie. Nejsou to orgány, co myslí a cítí, nýbrž duchovní bytosti a síly, které do nich působí. Jako jsou písmena jen značkami pro obsah slova, jsou i orgány jen značkami, jejichž prostřednictvím se v člověku vyjadřují vyšší bytosti.

Před námi se rozprostírají tři vývojové stavy planety Země: současný (Země), předchozí (Měsíc) a budoucí (Jupiter). Většina z vás bude vědět, že člověk má kromě velkého mozku jakožto nástroje, jímž myslí, ještě malý mozek, mozeček, který se nachází více vzadu v týlu. Každý fyziolog a anatom to zná, nevědí však, že to je pozůstatek z doby starého Měsíce. Je tu jako dokument doby starého Měsíce, jako znamení bojů, které za nás bojovali bohové. Z toho, co bylo myšleno tam na Měsíci, vznikl náš malý mozek. Tenkrát však v našich myšlenkách nebyl omyl, neboť to byly božské mocnosti, které za nás myslely a vedly naše myšlenky. Tenkrát člověk ještě neměl svobodu; vedly a řídily ho božské bytosti. Na Zemi však dosáhl svobody, samostatnosti a musí sám převzít odpovědnost za to, co myslí.

I ve velkém mozku se nacházejí pozůstatky měsíční doby: šišinka a hlenová žláza; ty byly na Měsíci tím, čím jsou dnes v člověku plíce a srdce.

Životem tady na Zemi se přibližujeme k Jupiteru. Už nyní připravujeme tento budoucí, jupiterový stav Země. To, čím je člověk nyní ve svém jednání, svých činech, v celé své bytosti, bude na Jupiteru tvořit velký mozek. A to, co teď myslí ve svém velkém mozku, bude jednou na Jupiteru tvořit jeho mozeček. Už to nejsou bohové, kteří střeží jeho myšlení; na Zemi získal člověk svobodu. Důsledky svého myšlení musí nést sám; mozeček mu jako soudce sedí varovně v týlu, neboť účinek všeho, co na Zemi myslel, si s sebou vezme na Jupiter.

A teď se vás ptám, necháme-li na sebe působit tuto skutečnost v celé její velikosti a odpovědnosti: Budeme tam ještě potřebovat soud? Není tento soud mnohem úchvatnější,

velkolepější, než ho dokázal ztvárnit dokonce Michelangelo ve svém *Posledním soudu*? Uvažte tu tragiku, jež spočívá v tom, že člověk musí sám nést důsledky svých činů, svého cítění a myšlení!

Jednu útěchu, jednu oporu však v této tragice máme: Kristus vstoupil do pozemské evoluce; když se mu poručíme, přeneseme naše činy, naše city a myšlenky na Jupiter. Proto je tak důležité, aby duchovní věda - věda o Kristu, poznání Krista - vystoupila právě v naší době, v době vývoje duše vědomé, aby znovu ožilo porozumění pravému Kristu.

Již Blavatská mluvila ve své *Tajné nauce* o Jahvovi jako o měsíčním bohu. Avšak v důsledku toho, že do ní přimísila své vlastní city, je zde obsaženo leccos nesprávného a vzniklo tím mnohé ze zlé karmy, která doléhá na Theosofickou společnost. A vzhledem k tomu, že Jahva lidé tak málo pochopili, není divu, že teď tak málo chápou Kristovu bytost. Aby to bylo napraveno, bylo nutné hned na začátku našeho hnutí mluvit o Luciferovi a Ahrimanovi; jen na základě poznání jejich povahy a působení lze totiž správně poznat Jahva. A jen tehdy lze lidi správně uvést do duchovních světů, vedou-li se přes Lucifera a Ahrimana, aby tam mohli dojít ke Kristu. Nepostaví-li se do středu jakéhokoli esoterního usilování Kristus, vede takové usilování k Luciferovi.

Lidé ovšem neradi nazývají věci pravými jmény a klamou se o jejich pravé povaze. Avšak to, co je v jistých kruzích známo jako věda, je v podstatě ahrimanské povahy. Ve vůdčím časopisu Theosofické společnosti tak bylo řečeno, že *Tajná věda** je psychicko- -mystická, kdežto spisy Annie Besantové a [Charlese W.] Leadbeatera jsou vědecké a okultní. To je však ahrimanské; a to, co je nazýváno psychickým a mystickým, by mělo být nazváno kristovským. Neboť celá *Tajná věda* a celá naše práce byla od počátku založena na poznání Krista; byla inspirována samotnou bytostí Krista. To mějme stále na paměti, drahé sestry a bratři.

Přišli jsme z Měsíce, kde jsme ještě byli v lůně bohů: *Ex Deo nascimur*. Na Zemi se máme sjednotit s Kristem, zemřít v něj: *In — morimur*. Tak nás Duch svátý převede do nového, jupiterského vtělení Země: *Per Spiritum Sanctum reviviscimus*.

* Míněna je Steinerova *Tajná věda v nástinu* (česky vydala Fabula, 2005). (Pozn. edit.)